

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ซึ่งตามธรรมชาติในการเรียนรู้ภาษานั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทยในฐานะเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเครื่องแสดงเอกลักษณ์และเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติ จึงได้กำหนดให้ภาษาไทยเป็นวิชาบังคับทั้งในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทั้ง 4 ให้เกิดความสัมพันธ์กันสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและใช้ภาษาติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการอ่านและการเขียนภาษานั้นผู้เรียนจะได้เรียนรู้หลังทักษะการฟังและทักษะการพูด และมักเกิดจากการเรียนรู้และฝึกฝนในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตามทักษะการอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบกับสภาพสังคมปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากข้อมูลข่าวสารวิทยาการต่าง ๆ ในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ทำให้รูปแบบการอ่านและการเขียนเผยแพร่ออกมาหลายรูปแบบเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้มีผู้ให้ความสำคัญศึกษาในเรื่องของทักษะการอ่านและการเขียนกันอย่างมาก

ในเรื่องทักษะการอ่านซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาหาความรู้ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง ผู้อื่น และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การอ่านยังก่อให้เกิดการพัฒนาในส่วนบุคคล สังคม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติอีกด้วย ทักษะการอ่านจึงมีความ

สำคัญอย่างยิ่ง คังที สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรพย์ (2536) ได้กล่าวถึงทักษะการอ่านไว้ว่า

ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมากและใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยาการต่าง ๆ เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่าน มีอัตราความเร็วในการอ่านสูงย่อมแสวงหา ความรู้ และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำ ความรู้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี ในต่างประเทศปัจจุบันนี้ ได้มีการส่งเสริมทักษะการอ่านเป็นอย่างมากทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพราะถือว่าหากนักเรียนมีพื้นฐานการอ่านดีแล้ว ย่อมนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

แนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สุมิตรา อังวิมลกุล (2535) ที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่าน ไว้ว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญต่อชีวิตของคนเราเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ทั้งปวง ทำให้ได้รับรู้ข่าวสาร ช่วยเสริมสร้างความคิดและประสบการณ์ ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านจึงเป็นทักษะที่เป็นประโยชน์สำหรับแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สนิท สัตโยภาส (2538) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะช่วยให้มนุษย์เราเป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และยังเป็นเครื่องมือในการติดตามความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการด้านต่าง ๆ ในโลกยุคปัจจุบันอีกด้วย และ ไร้มัส จี ดีไวน์ (Thomas G. Devine, 1986) ยังได้กล่าวสนับสนุนเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านนั้นมีความสำคัญมากสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียน แม้ปัจจุบันจะมีเทคโนโลยีและสื่อที่ให้ความรู้ด้านอื่น ๆ มากมายก็ตาม แต่ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านย่อมจะได้เปรียบและ ประสบความสำเร็จมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากในชีวิตประจำวันของคนเรานั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับการอ่านเอกสาร หนังสือ และอื่น ๆ ทั้งทางด้านวิชาการ ด้านอาชีพ ด้านการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

ดังนั้นการอ่านจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญของการแสวงหาความรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน และมีความจำเป็นต่อการเรียนในทุกระดับชั้น ความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียน จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านให้เกิดการเรียนรู้ ผู้มีความสามารถในการอ่านสูงย่อมได้รับความรู้และประสบความสำเร็จในการเรียนรู้มากกว่าผู้ด้อยความสามารถในการอ่านและถ้านักเรียนมีความสามารถในการอ่านดีแล้วการเรียนวิชาอื่น ๆ ก็จะมีผลดีด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประเทิน มหาจันทร์ (2530) ที่ว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียนสูงจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง สำหรับเด็กที่ล้มเหลวในการเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ด้อยความสามารถในการอ่าน แม้เด็กที่มีสติปัญญาสูงก็อาจประสบความสำเร็จล้มเหลวในการเรียนได้ ถ้าหากว่าไม่มีความสามารถในการอ่าน นอกจากนี้ จินตนา ไบกาซูยี (2533) ได้เสนอแนวคิดสนับสนุนว่า ถ้าผู้ใดอ่านไม่ออก อ่านไม่เป็น อ่านไม่เก่งและไม่มีความรักการอ่าน เขาผู้นั้นจะไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนซึ่งจะส่งผลไปถึงการประกอบอาชีพในอนาคตด้วย นักเรียนที่ฉลาดจะเรียนเก่งเสมอ การอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญ ผู้ที่อ่านมากจะมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รับรู้ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนั้นยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ อันนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าในชีวิต สามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้

การเขียนก็เป็นอีกทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญมากในชีวิตประจำวันของคนเราในฐานะของการสื่อสารที่มีความชัดเจนและเป็นหลักฐานที่แน่นอน มนุษย์สามารถศึกษาหาความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านต่าง ๆ จากงานเขียนที่เผยแพร่ออกมาในหลายรูปแบบ เช่น หนังสือพิมพ์ ตำรา เอกสารทางวิชาการ ประกาศ ฯลฯ ได้สะดวกกว่าวิธีอื่น เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อน ผู้ที่มีความสามารถทางการเขียนได้ดีจะต้องมีพื้นฐานทักษะการฟังและการอ่านมาก่อน ดังนั้นการเขียนจึงเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอผู้เขียนจึงจะประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรษ์ (2536) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการเขียนไว้ว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ควรใช้เวลาและความสม่ำเสมอในการฝึกฝน ครูผู้สอนเองก็ต้องพยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีลักษณะน่าสนใจ ดังนั้นความสำเร็จของการเขียนได้ดีจะต้องอาศัยการฝึกฝนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมแล้วยังต้องมีสามารถในการใช้ภาษาและการแสดงความคิดอีกด้วย แนวคิดนี้สอดคล้องกับความเห็นของ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526) ซึ่งได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ เพราะการเขียนเป็นสิ่งที่แสดงถึงเอกลักษณ์ และวิถีชีวิตของคนในชาติ

ทำให้เกิดวรรณคดี เป็นหลักฐานที่แสดงถึงความเจริญของงานทางสติปัญญา จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และมีความสำคัญต่อการศึกษา อีกทั้งเป็นสื่อในการสร้างความมั่นคงของประเทศชาติ อีกด้วย จึงนับว่า การเขียนมีความสำคัญต่อการศึกษาหาความรู้และการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ศรีจันทร์ พันธุ์พานิช (2538) ยังได้กล่าวสนับสนุนถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกรู้นึกคิดของคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง โดยผ่านกระบวนการคิดก่อนแล้วจึงเรียบเรียงเป็นภาษาเขียน ซึ่งนับว่าเป็นทักษะที่ยากพอควร ผู้ที่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ก็สามารถใช้ภาษาเขียนเป็นสื่อ และผู้ที่มีความรู้ก็สามารถถ่ายทอดความรู้ของตนลงในการเขียนอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือเพื่อนมนุษย์รุ่นต่อไป และยังคงคล้องกับแนวคิดของ สนิท สัตโฆภาส (2538) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตามที่ตนต้องการได้ และทักษะการเขียนจะเกิดในตัวบุคคลใดได้นั้น บุคคลนั้นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนการเขียนอย่างสม่ำเสมออีกด้วย และ แอนน์ ไรเมส (Ann Raimes, 1985) ยังได้กล่าวสนับสนุนถึงความสำคัญของการเขียนว่า การเขียนเป็นสิ่งจำเป็นในสถานการณ์โลกปัจจุบันซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ การศึกษา เทคโนโลยี ฯลฯ เพราะต้องอาศัยทักษะการเขียนในการเผยแพร่วิชาการในด้านต่าง ๆ ไปยังผู้อื่น ดังนั้น ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนจึงต้องมีความรู้ในเรื่องตัวสะกด การเว้นวรรค มีความสามารถในการเลือกใช้ภาษา การจัดลำดับใจความ การเขียนสรุปและขยายความซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญหากเกิดความคิดพลาด จะทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเขียนความเรียงซึ่งเป็นการเขียนที่มีการแสดงความคิด การจัดลำดับความคิด การเลือกใช้คำอย่างถูกต้อง สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน สะท้อนความรู้ ความคิด คำนิยม ตลอดจนทัศนคติของผู้เขียน ซึ่งประภาศรี สีหอำไพ (2531) ได้กล่าวถึงการเขียนความเรียงไว้ว่า การเขียนความเรียง เป็นการนำถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เป็นข้อความเพื่อแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของผู้เรียบเรียงให้ผู้อื่นทราบ ประโยคแต่ละประโยคที่มีเนื้อเรื่องติดต่อกันเป็นข้อความใหญ่จะเรียกว่า ความเรียงเรื่องหนึ่ง การเขียนความเรียงจึงเป็นงานเขียนที่มุ่งแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก คำนิยม และทัศนะของผู้เขียนโดยการใช้คำอย่างเหมาะสม สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน นำถ้อยคำมาเรียบเรียงกันอย่างสละสลวย เป็นการเสนอความคิดอย่างมีระเบียบ ลักษณะของการเขียนความเรียงที่ดีนั้นจะมีองค์ประกอบหลายอย่าง ทั้งด้านเนื้อหาสาระดี มีสัมพันธ์ภาพตลอดเรื่อง มีการแสดงความรู้สึกนึกคิดที่เป็นประโยชน์ จัดลำดับความได้ถูกต้อง รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำ จำนวนนได้อย่างเหมาะสม สื่อความได้ชัดเจนซึ่ง

สอดคล้องกับแนวคิดของ เจือ สตะเวทิน (2517) ที่กล่าวถึงลักษณะของการเขียนความเรียงที่ดี ว่า ต้องมีเนื้อเรื่องเหมาะสม ลำดับเรื่องเหมาะสมและท่วงทำนองเขียนดี และ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2520) ได้กล่าวว่า การเขียนความเรียงที่ดีต้องมีจุดมุ่งหมายในการเขียนที่แน่นอน มีการเปิดเรื่อง ปิดเรื่อง และดำเนินเรื่องตามสัดส่วนที่เหมาะสม การเขียนความเรียงจึงเป็นการเขียนที่มีการแสดง ความคิด การจัดลำดับความคิด การเลือกใช้ถ้อยคำอย่างถูกต้อง สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบในการเขียนทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ถ้อยคำ การใช้โวหารกรรม และกลไกทางภาษา นอกจากนี้ ประภาศรี สิทธอำไพ (2531) ได้กล่าวสนับสนุนถึงการเขียนความเรียงไว้ว่า การเขียนความเรียงที่ดีนั้นจะต้องมีการเสนอความคิดอย่างมีระเบียบระบบ มีความกระชับ แสดงความคิดได้ชัดเจน และใช้ถ้อยคำรูปประโยคได้ถูกต้อง เหมาะสมตามความนิยม

การเขียนความเรียง จึงเป็นงานเขียนที่ต้องใช้ความสามารถในการเขียนอย่างสูง และ ยังต้องใช้ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจประกอบกันไปด้วย ทั้งยังต้องอาศัยการฝึกฝน อย่างสม่ำเสมอจนเกิดความชำนาญงานเขียนจึงจะมีคุณภาพและประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของ สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2531) ที่กล่าวไว้ว่า การเขียนทุกประเภทเป็นทักษะที่ ก่อนข้างยาก เพราะการเขียนนั้นต้องอาศัยทั้งหลักวิชาและศิลปะ ผู้ที่จะเขียนได้ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความคิด ความรู้ในด้านการเขียนและในด้านอื่น ๆ ประกอบกัน ต้องเป็นผู้ฟังมาก อ่านมาก และ ใช้เวลาในการฝึกฝนเป็นระยะเวลาานพอสมควร โดยการหมั่นศึกษาดูอย่างงานเขียนที่ดีประเภท ต่าง ๆ และหมั่นฝึกฝนการเขียนความเรียงประเภทต่าง ๆ ด้วยตนเอง และ สนิท สัตโยภาส (2538) ได้ให้แนวคิดสนับสนุนไว้อีกว่า การเขียนเป็นทักษะที่ยุ่งยากซับซ้อนกว่าทักษะอื่น ๆ การจะเขียน ได้ดีนั้นจะต้องเป็นบุคคลที่ฟังมาก อ่านมาก มีความรู้และประสบการณ์กว้างขวาง พร้อมทั้งยังสามารถเลือกใช้ถ้อยคำมาเรียบเรียงเป็นภาษาเขียนได้ถูกต้องสละสลวย ทักษะการเขียนจะเกิดในตัว บุคคลใดได้นั้น บุคคลนั้นจะต้องใช้เวลาในการฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมออีกด้วย

ดังนั้นผู้ที่มีความสามารถในการเขียนความเรียงได้ดีจะต้องเป็นผู้ที่อ่านมาก ฟังมาก และฝึกฝนการเขียนอย่างสม่ำเสมอ ต้องมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและสามารถ เขียนให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่ตนเขียนได้อย่างมีศิลปะ ชัดเจน มีหลักการ มีจุดมุ่งหมายในการเขียน ที่แน่นอน สื่อความหมายได้ตรงตามความต้องการของผู้เขียน

งานเขียนอีกประเภทหนึ่งที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาต้องเรียน ทั้งในวิชาภาษาไทยบังคับซึ่งเป็นส่วนของวรรณกรรมที่อยู่ในหนังสือเรียนภาษาไทย และในวิชาเลือกเสรีที่ต้องเรียนโดยตรงคือ เนื้อหาที่ว่าด้วยการแต่งคำประพันธ์ซึ่งนักเรียนจะได้ศึกษาและทดลองแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยทั้ง กาพย์ กลอน โคลง ร่าย ลิลิต ฉันท์ ซึ่งสุริวงค์ พงศ์ไพบุลย์ (2531) ได้กล่าวถึงการแต่งคำประพันธ์ไว้ว่า ผู้แต่งจะต้องไม่บ่งพร่องในเรื่องการถ่ายทอดความคิด การใช้ถ้อยคำ ความแม่นยำในเนื้อความและฉันทลักษณ์ ความมีชีวิตชีวา การใช้โวหารต่าง ๆ ข้อสำคัญผู้แต่งต้องมีความคิดแปลกใหม่ มีปฏิภาณและเป็นความคิดที่มีประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรษ์ (2536) ที่กล่าวถึงการแต่งคำประพันธ์ไว้ว่า การแต่งคำประพันธ์หรือการเขียนที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนกว่าการเขียนในรูปแบบอื่น เพราะนักเรียนจะต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายประการ เช่น จะต้องรู้ลักษณะฉันทลักษณ์ รู้คำและความหมายของคำ การลำดับความคิด การเลือกใช้คำให้เหมาะสมที่จะช่วยให้เกิดมโนภาพ เสียดความรู้สึกรวมทั้งจินตนาการของผู้แต่งเองด้วย

การแต่งคำประพันธ์ จึงเป็นการเขียนที่ใช้ระเบียบของภาษาและแสดงออกซึ่งความคิดขั้นสูง ต้องมีรูปแบบหรือดำเนินการตามข้อบังคับ กำหนดกฎเกณฑ์เฉพาะแบบ มีความประณีตบรรจง ผู้แต่งต้องพิถีพิถันในการเลือกใช้คำให้เหมาะสมทั้งเสียง จังหวะ และความหมาย ผู้ที่มีความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ได้นั้นจะต้องเข้าใจในความงดงามของภาษาและวรรณคดีได้อย่างลึกซึ้ง รู้จักเลือกสรรใช้ถ้อยคำที่มีความไพเราะ งดงาม และมีความหมายได้อย่างเหมาะสม ต้องแสดงความสามารถในการใช้ความคิด กวีโวหาร ความแม่นยำในด้านฉันทลักษณ์ และเนื้อหาสาระ การแต่งคำประพันธ์จึงเป็นงานเขียนที่มีคุณค่าต่อผู้แต่ง ผู้อ่าน และสังคมเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ นภลัย สุวรรณธาดา (2526) ที่กล่าวถึงคุณค่าของการแต่งคำประพันธ์ไว้ว่า การแต่งคำประพันธ์เป็นการพัฒนาจิตใจ ฝึกฝนความคิดโดยใช้วิจารณ์ญาณ ผู้ที่มีความสามารถในการแต่งคำประพันธ์สังคมจะยกย่องว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถ การแต่งคำประพันธ์จึงนับเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันมีค่ายิ่ง แสดงถึงความเป็นชาติไทย เป็นศิลปะในการเขียนอย่างหนึ่งที่นิยมมาตั้งแต่สมัยโบราณ ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน มีความสำคัญอย่างยิ่งในด้านการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ให้คุณค่าทางด้านจิตใจ ทางสติปัญญา และคุณค่าทางสังคม

ปัจจุบันการแต่งคำประพันธ์เป็นเรื่องที่น่าสนใจ น่าศึกษาและมีความตื่นตัวกันอย่างมาก หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้จัดกิจกรรมการส่งเสริมการแต่งคำประพันธ์ เช่น

ประกวดผลงานคำประพันธ์ต่าง ๆ ให้รางวัลกวีนิพนธ์ที่มีผลงานการแต่งคำประพันธ์ร้อยกรอง ยอดเยี่ยม จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการแต่งคำประพันธ์ร้อยกรอง นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2540 คณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทยแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ประกาศผลการคัดเลือกบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางด้านร้อยกรองให้ได้รับรางวัลพระเกี้ยวทองคำประจำปี พุทธศักราช 2538 ดังนี้คือ คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ นายพ่วง บุศราทิตย์ และ นายพิมพ์ รัตนคุณสาสน์ นับเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้สร้างสรรคงานแต่งคำประพันธ์ร้อยกรอง จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าตนเองไม่มีความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ ขาดความคิดในเรื่องที่จะเขียน นักเรียนต้องพะวงอยู่กับกฎเกณฑ์ในการแต่งคำประพันธ์ เวลาที่ใช้ในการเรียนและการฝึกฝนน้อยเกินไป ขาดแหล่งค้นคว้าหาความรู้ ดังนั้นจึงทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจวิชาที่ว่าด้วยการแต่งคำประพันธ์ จึงจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและปลูกฝังความคิดให้เยาวชนหันมาสนใจเห็นความสำคัญและคุณค่าของการแต่งคำประพันธ์

การอ่านและการเขียนจะส่งเสริมซึ่งกันและกัน เนื่องจากการอ่านและการเขียนเป็นสื่อความคิดระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน โดยที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องเข้าถึงกันทางภาษา ความหมาย ความรู้ ความคิด โดยผู้เขียนจะแสดงความรู้ ความคิดไว้ในข้อเขียน ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจข้อเขียนที่ปรากฏโดยใช้ความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความข้อเขียนที่อ่าน เพื่อจะได้เข้าถึงความรู้ ความคิดและความหมายที่ผู้เขียนแสดงไว้ในข้อเขียน อันจะนำไปสู่การสื่อความคิดระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน การอ่านช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์แก่ผู้อ่าน ผู้ที่อ่านมากย่อมมีความฉลาดรอบรู้ มีความคิดที่กว้างไกล ก้าวหน้า ทันสมัย เข้าใจชีวิต เหตุการณ์และสภาวะการณ์ต่าง ๆ อันเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ของผู้อ่าน ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเขียน เพราะการเขียนต้องมีจินตนาการและค้นหาสาระที่จะเขียนที่ได้จากประสบการณ์ ถึงแวดล้อมและภูมิหลัง จึงนับได้ว่าการอ่าน ส่งเสริมและสนับสนุนการเขียน และในทางกลับกันการเขียนก็ส่งเสริมการอ่านด้วย เพราะในการเขียนผู้เขียนจะต้องเอาใจใส่ในเรื่องคำศัพท์ โครงสร้าง เพื่อจะได้เลือกสรรใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องที่เขียนทำให้เขามีความรู้และคุ้นเคยกับเรื่องเหล่านี้เป็นอย่างดี ซึ่งจูดิธ แลงเกอร์ (Judith Langer, 1982) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างการอ่าน การคิดและการเขียนว่า หลังจากการอ่านผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจและคิดต่อเนื่องในการแสดง ความรู้สึก ความคิดเห็นต่อสิ่งที่ได้อ่าน ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันไป ถ้าให้ผู้เรียนได้ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกออกมา

เป็นภาษาเขียน นอกจากจะได้พัฒนาทักษะการคิด การอ่านแล้ว ยังได้พัฒนาการเขียนควบคู่กันไป ด้วย และแนวคิดนี้ยังสอดคล้องกับสติเฟิน คี แกรซเซน (Stephen D. Krashen, 1984) ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการอ่านและทักษะการเขียนสรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียนของผู้เรียนนั้น มีผลมาจากการอ่านมากไม่ว่าจะเป็นการอ่านเรื่องที่เขาสงใจหรือเรื่องต่าง ๆ เพื่อความเพลิดเพลิน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของโจน การ์สัน ไอสเตอร์โฮลด์ (Joan Carson Eisterhold et al., 1990) ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของทักษะการอ่านและการเขียนไว้ว่า การสอนทักษะทางภาษาด้าน การอ่านจะมีผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทั้งด้านการอ่านและการเขียนเช่นเดียวกับการสอนทักษะทางภาษาด้านการเขียน ก็จะมีผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทั้งด้านการอ่านและการเขียน

ทั้งทักษะการอ่านและทักษะการเขียนนั้นต่างเป็นกระบวนการทางความคิดที่สัมพันธ์กับความรู้ทางภาษา โดยผู้อ่านและผู้เขียนจะต้องมีความรู้ในการใช้ภาษา การเรียบเรียงถ้อยคำ แล้วนำประสบการณ์และความคิดของตนเองรวมกัน เพื่อให้เกิดความสามารถในการอ่านและการเขียน จึงอาจกล่าวได้ว่าทักษะทั้งสองนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดา เจริญศิลป์พานิช (2537) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาไทยและอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 5 พบว่าความสามารถในการอ่านภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ทำให้เห็นว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยน่าจะมีความสัมพันธ์กัน ทั้งยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในลักษณะดังกล่าว ประกอบกับในปี พ.ศ. 2539 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการประเมินผลการใช้ หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้สรุปปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่าปัญหาที่เกี่ยวกับการให้นักเรียนอ่านหนังสือนอกเวลานั้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.3 มีปัญหาเกี่ยวกับหนังสือไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน รองลงมาคือ ปัญหาในเรื่องนักเรียนไม่สนใจการอ่าน ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูสอนภาษาไทยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง

“ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร” เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยได้ตระหนักถึงความรู้ ความสามารถ ด้านการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย เลือกร่วมศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากนักเรียนระดับนี้ได้ศึกษาวิชาภาษาไทยมา พอสมควรมีประสบการณ์และได้ผ่านการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนมาแล้ว ทั้งยังสามารถนำ ความรู้ความสามารถที่สะสมมาไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาต่อไปได้อีกด้วย การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยและจะช่วยพัฒนา ด้าน การสอนอ่านและการสอนเขียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนความเรียงภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเขียนความเรียงและการแต่งคำประพันธ์ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียงและการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานในการวิจัย

จากงานวิจัยของ ลินดา เวปสเตอร์ และพอล แอมมอน (Linda Webster and Paul Ammon, 1994) ที่ทำการวิจัยโดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และ

ความสามารถในการเขียนบทประพันธ์ ของนักเรียนเกรด 5 ในโรงเรียนรัฐบาล รัฐแคลิฟอร์เนีย จำนวน 60 คน พบว่า ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และความเข้าใจในการเขียนบทประพันธ์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ผลการวิจัยของ ลัดดา เจริญศิลป์พานิช (2537) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาไทยและอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เขตการศึกษา 5 พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเขียนภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากงานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้ว่า

1. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการเขียนความเรียงภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความสามารถในการเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียง และการแต่ง คำประพันธ์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้
  - 2.1 ตัวแปรอิสระ หรือตัวทำนาย คือ ความสามารถในการอ่านภาษาไทยเพื่อ ความเข้าใจ และความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย
  - 2.2 ตัวแปรตาม หรือตัวเกณฑ์ คือ ความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเข้าใจความ แปลความ สรุปความและจับใจความของเรื่องที่อ่าน ซึ่งวัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. การเขียนความเรียงภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการเขียนที่มีการแสดงความคิด การจัดลำดับความคิด การเลือกใช้ถ้อยคำอย่างถูกต้อง สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบในการเขียนทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านเนื้อหา การเรียบเรียงความคิด การใช้ถ้อยคำ การใช้ไวยากรณ์และกลไกทางภาษา ซึ่งวัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนความเรียงที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการเขียนที่ใช้ระเบียบของภาษา และแสดงออกซึ่งความคิดขั้นสูง ต้องมีรูปแบบหรือดำเนินการตามข้อบังคับกำหนดกฎเกณฑ์เฉพาะแบบ มีความประณีตบรรจง ซึ่งผู้แต่งพิถีพิถันในการเลือกใช้คำให้เหมาะสมเจาะทั้งเสียง จังหวะ และความหมาย ซึ่งวัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 ที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนความเรียง และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทยในระดับที่สูงขึ้น
2. เป็นแนวทางในการวิจัยด้านการอ่าน การเขียนและการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยได้ตระหนักถึงความรู้ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำไปพัฒนาด้านการสอนการอ่าน การเขียน และการแต่งคำประพันธ์ภาษาไทย ในระดับชั้นต่าง ๆ ต่อไป

4. เป็นแนวทางแก่ครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา นำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทย ตลอดจนการจัดทําการเรียนการสอนและกำหนดเนื้อหาในการสอนแต่งคำประพันธ์เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย